

आस्वादक न० आ+खद-खुल् । आस्वादनकर्त्तरि 'दर्शयन्
नर्त्तकोनैव रसस्यास्वादको भवेत्' सा० द० ।

आस्वादित लि० आ+खद-णिच्-क्त । कृतास्वादे भक्षिते
पदार्थे "आस्वादितार्त्तकृत्तुकाः समुद्रात्" भाषः ।

आस्वाद्य लि० आ+खद-णिच्-यत् । आस्वादयोग्ये पदार्थे
"प्राचेन न तदाप्रेवं नास्वाद्यञ्चैव जिह्वया" भा० आ० प०
१० अ० । "आस्वाद्यतोषाः प्रभवन्ति नद्याः समुद्रमासाद्य
भवन्त्यपेयाः" हितो० । आ+खद+णिच्-ल्यप् । २ भक्षयि-
त्यर्थे अव्य० ।

आस्वान्त लि० आ+खन-इहभावे दीर्घः । शब्दिते ।

आह अव्य० प्रू अच् णि० आह्रादेशः उवाचेत्यर्थे तिपोष्णि
ब्रुवादेशस्तु वर्त्तमानकथनवाची एतस्माद्भिन्नः तच्च क्रियापदम्
अयन्त क्रियाप्रतिरूपकमव्ययम् । "अथाह वक्षीं विदितो
महेश्वरः" कुमा० ।

आहक पु० आहन्ति आ+हन-ड संज्ञायां कन् । वैद्यकोक्ते
ज्वरभेदे (नासाज्वर) "तनुना रक्तशोथेन युक्ता नासा-
पुटान्तरे । गालशूलज्वरकरः ह्ये शणा ह्याहकोज्वरः" वै० ।

आहत लि० आ+हन-क्त । १ ताडिते, "आह्लादिकह्ला-
रसमीरणाहते" "नयनयुगमिभोलत्तावदेवाहतोऽसौ"
भाषः । २ बभ्यासुतोऽहिमत्वाद्दौ श्रुवार्थके वाक्ये न० ।
१ टक्तायाम् पु० । "ईषद्भौतं नवं शुभ्रं सदृशं यक्ष भारि
तम् । आहतं तद्विजानीयाद् सर्वकर्मसु पावनम्"
वर्मशोक्तलक्षणे ४ वक्षे न० । "आहतेन वसनेन तां
परिदध्यात्" गोभि० । "आह्राशनं तु योदद्यादाहतं
आह्नकर्मणि" वायु० पु० । "परिचायाहते शुक्ले वाससी हेम-
कुण्डले" बन्धो० ५ पुरावक्षे न० तस्य उपभोगेन मर्दितप्रा-
यत्नात्तथात्वम् । ईषाघातप्राप्ते ७ मर्दिते लि० "पादाहतं
यदुत्थाय मूर्ध्निनमधरोर्हति" भाषः । ८ आघूर्णिते ।
९ अवस्थिते १० गुणिते च लि० "सूय्यांश्चिख्यया द्विलि-
सागरैरयुताहतैः" सू० सि० ।

आहतलक्षण पु० आहतमभ्यस्तं लक्षणं यस्य । गुणैः प्रसिद्धे
अमरः प्रसिद्धगुणानां हि सर्वज्ञातत्वेन परिचित-
तयाभ्यस्तगुणत्वात् तथात्वम् ।

आहति स्त्री आ+हन-क्तिन् । शब्दहेतुसंयोगभेदे आघाते
१ ताडने "प्रभातवाताहतिर्काम्यताकृतिः" भट्टः २ आगमने
अत्र लोके पक्षे आहतिरागतितिर्यर्थः ४ गुणने "अं गा-
हतिष्वेदवधेन भक्ता" लीला० । ५ मर्दने च ।

आहनन आ+हन-करणे ल्युट् । १ ताडनसाधने दण्डादौ ।

तत्र भवः यत् । आहनन्यः । आहननदण्डादिभावे "नमो
दुन्दुभ्याय चाहनन्याय च" यजु० १६, २५ । "आहन्यते
वाद्यतेऽनेनाहननं वाद्यसाधनं दण्डादि तत्र भवसाक्ष्यं"
वेददी० । भावे ल्युट् । २ आहतिशब्दार्थे ।

आहनस् लि० आ+हन-असुन् । आहननीये २ निष्पीड्ये
सौमादौ । "तदाहना अभवत् पिप्युषी" ऋ० २, २२,
१ । आहनाः आहननीयः सौमादिः" भा० आहनसे साधु
यत् । "आहनस्यं तत्साधने लि० । "आहनस्याहं रेतः
सिच्यते" ऐत० ब्रा० ।

आहर लि० आहरति आ+हृ-अच् । सञ्चयकारके "वना-
न्तरादुपाहृतैः समित्कुशफलाहरैः" रघुः । टचि तु
कर्मोपद्वय साधुर्तेति भेदः ।

आहरकरटा स्त्री आहर करट । इत्युच्यते यस्यां क्रियायां
मयूर० । करटं प्रति आहरणाघायां निदेशक्रियायाम्
आहरचेटा स्त्री अहर चेट । इत्युच्यते यस्यां क्रियायाम्
मयूर० । चेटं प्रति आहरणार्थनिदेशक्रियायाम् ।

आहरण न० आ+हृ-भावे ल्युट् । स्थानात् स्थानान्तर-
प्रापणे आनयने । "हृदाहरणसंघट्टौ प्रतिष्ठाह्वानमेव च" ।
देगीपु० "करणं त्वयोदशविधं तदाहरणधारणप्रकाशकरम्"
सां० का० "समिदाहरणाय प्रस्थिता वयम्" शकु० २ आयो-
जने अनुष्ठाने च "अश्वमेधस्य कौरव्य ! चकाराहरणे
मतिम्" भा० आश्व० ७ अ० । कर्माणि ल्युट् । २ आहृ-
यमाणे पदार्थे ४ विवाहादौ उपटौकनद्रव्ये "सत्त्वात्तुल्या-
हरणोक्ततयोः" रघुः । [यनीये १ उपटौकनीये च ।

आहरणीय लि० आ+हृ-अनीयर् । आयोजनीये २ आन-
आहरनिवपा स्त्री आहर निवप इत्युच्यते यस्यां क्रियायाम्
मयूर० । आहरणनिवपार्थनिदेशक्रियायाम् ।

आहरनिष्क्रिया स्त्री आहर निष्क्रि इत्युच्यते यस्यां क्रिया-
याम् मयूर० । आहरणनिष्क्रियनियोगक्रियायाम् । एव-
साहरविताना आहरवसना आहरसेना इत्यादयोऽपि
मयूर० पठिताः तत्तत्कर्त्तव्यं नियोगक्रियायाश्च ।

आहर्त्ता लि० आ+हृ-हृच् स्त्रियां ङीप् । अर्जके । "आहर्त्ता
शोधयेत् भुक्तिमागमञ्चापि संसदि" एह० २ आयोजके
"आहर्त्ता तस्य सत्वस्य त्वन्नाय्योऽस्ति नराधिपः" भा० आ०
५ अ० २ आनेतरि "आहर्त्ता सर्वरत्नानां सदैपां न सुखा-
वहः" भा० व० १४ अ० । ४ अनुष्ठाने "आहर्त्ता कर्तृनाम्"
काद० शीलायै तृणि तु कर्माणि न पठौ । "आत्मनो-
वधमाहर्त्ता कासौ विहृतस्कारः" विक्रमो० ।